

РЕШЕНИЕ

№ 151

гр. София, 07.03.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АПЕЛАТИВЕН СЪД - СОФИЯ, 5-ТИ ТЪРГОВСКИ, в публично заседание на двадесет и първи февруари през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Величка Борилова

Членове: Зорница Гладилова
Мария Райкинска

при участието на секретаря Мария Г. Паскова
като разгледа докладваното от Величка Борилова Въззивно търговско дело
№ 20221001001061 по описа за 2022 година

взе предвид следното:

Въззивното производство е образувано по въззивна жалба на НАП, представлявана от Директора на дирекция „Държавни вземания“, надлежно упълномощен, насочена против Решение № 260054/05.10.2022 г., постановено по т.д.н. № 68/2011 г. по описа на ОС Враца, с което производството по посоченото дело е спряно на осн.чл.632, ал.5 ТЗ.

Във въззивната жалба се правят оплаквания за постановяване на атакувания съдебен акт в нарушение на материалния закон – чл.632, ал.5 ТЗ, предвид че по делото били налични безспорни данни за отпочната процедура по осребряване на наличното имущество на длъжника, чрез продажба на обособена част от имуществото му - сгради, машини, съоръжения и оборудване. Проданта била обявена за 30.06.223 г., а общата продажна цена на имуществото - 2 516 647 лв., която многократно надхвърляла определените с обжалваното определение разноски от 23 579 лв.

Поддържа се, че в разпоредбата на чл.632 ТЗ не се съдържа изискване имуществото, необходимо за покриване на текущите разноски в производството по несъстоятелност да включва само бързоликвидни активи - съдържащото се изискване било да е налично достатъчно имущество, водещ критерий при преценката на което е стойността му.

След като в случая били предприети действия по осребряване на имуществото, от които се очакват постъпления както за покриване на разноските по делото, така и за удовлетворяване на кредиторите, съобразно правилата на чл.722 ТЗ, се поддържа от въззивника, че не било законосъобразно кредиторите да бъдат приканвани да предплащат суми, с които да бъдат изплатени направените вече разноски в производството по несъстоятелност.

Отделно от изложеното се поддържа определената от съда сума от 23 579 лв. за предплащане на разноските да е обоснована с етапа на развитие на производството по несъстоятелност, защото дейността на предприятието е прекратена, извършена е пълна инвентаризация на активите на длъжника, а разноските по несъстоятелността са свързани

единствено и само с предприемане на действия по осребряване на имуществото на търговеца.

Поддържа се, че според чл.629б, ал.2 ТЗ размерът на подлежащата на предплащане сума се определя според текущото възнаграждение на синдика и очакваните други разноски - т.е. занапред. Възникналите като задължение за масата, но незаплатени разноски за минало време не се вземат предвид при определяне на сумата за предплащане, т.к. същите не представляват нито текущо възнаграждение на синдика, нито очаквани разноски. Вземанията за тези разноски, като възникнали след откриване на производството и не платени на падежа, подлежат на включване в допълнителния списък на приетите вземания по чл.688, ал.3 и се удовлетворяват за сметка на получените след осребряването суми, съгласно чл.722, ал.1, т.3, във вр. с чл.723 ТЗ.

По изложените съображения се иска отмяна на атакуваното решение и връщане на делото на ОС Враца за продължаване на действията по осребряване на длъжниковото имущество.

Длъжникът в производството не е взел становище по жалбата.

Софийският апелативен съд, търговско отделение, пети състав, като съобрази данните по първоинстанционното дело, приема следното:

Въззивната жалба на НАП, чрез Директора на дирекция „Държавни вземания“, надлежно упълномощен, е процесуално допустима - подадена в преклузивния срок по чл.259, ал.1 ГПК, във вр. с чл.613а, ал.1 ТЗ /обжалваното решение е публикувано по партидата на длъжника на датата на постановяването му/ от надлежно процесуално легитимирана страна по чл.629б ТЗ - НАП е кредитор с прието публично вземане в производството по несъстоятелност, което е включено в одобрения от съда списък на приетите вземания, съгласно чл.693 ТЗ, и има право да обжалва процесното решение, за което е предвидена подлежаща въззивна проверка.

Разгледана по същество настоящият решаващ състав намира, че жалбата е и основателна, по следните съображения:

Извършената служебна справка по партидата на длъжника в ТР, както и данните по първоинстанционното дело установяват безспорно, че с Решение № 10/25.01.2013 г., постановено по т.д.н. № 68/2011 г. по описа на ОС Враца „МБАЛ Оряхово“ЕООД е обявено в несъстоятелност, длъжникът е лишен от право да управлява и да се разпорежда с имуществото си, включено в масата на несъстоятелността, прекратени са правомощията на органите му, постановен е общ запор и възбрана върху имуществото му и е започнало осребряване на последното.

Предприети са и действия по осребряване на наличното недвижимо имущество на длъжника още през 2013 г., чрез продажба на обособена част, включваща земя, сгради, машини, съоръжения и оборудване, като съвкупност.

С определение № 260017/05.04.2022 г. съдът по несъстоятелността е дал поредното разрешение на синдика на длъжника да извърши продажба по реда и условията на чл.718 ТЗ на имуществото на дружеството - обособена част, включваща земи, сгради и машини съоръжения и оборудване, при начална цена от 2 516 647 лв. Според обявлението проданта е насрочена от синдика до 30.06.2023 г.

Установява се още от данните по делото, че ежесечните разходи за производството по несъстоятелност, според приложените отчети на синдика за периода м.май 2022 г. - м. октомври 2022 г. са в размер между 6 991 лв. /най-ниския размер/ и 11 313 лв. /най-високия размер/.

Установява се още, че преди обявяване на последната продан по делото е постъпила молба от А. Т. И., в качеството ѝ на наследник на инж.М. Ц., с която е поискала да ѝ бъдат заплатени дължимите се на наследодателката ѝ парични суми за изготвените от нея оценки на имуществото на длъжника „МБАЛ Оряхово“ЕООД в производството по несъстоятелност.

В депозираното становище по повод тази молба синдикът е заявил, че по особената сметка на длъжника такава сума, възлизаща на 23 579 лв. , като дължима на вещото лице - оценител за изготвените от него оценки, не е налична и ако кредиторите бъдат поканени да

предплатят същата, то следвало да се укаже, че тази сума няма да служи за покриване на други разноски по несъстоятелността - напр. неплатени суми към ЧЕЗ за ел.енергия, неплатени възнаграждения на охраната и на синдика.

При тези данни с Определение № 260083/22.03.2022 г., обявено в ТР по партидата на длъжника на същата дата, съдът по несъстоятелността указал на кредиторите на „МБАЛ Оряхово“ЕООД в едномесечен срок да предплатят по набирателната сметка на ОС Враца сумата от 23 579 лв., необходима за покриване на разноски в производството по несъстоятелност - за заплащане дължимото се възнаграждение за извършените оценки от вещото лице инж.М. Х. Ц..

Със същото са указани и последиците от неизпълнение на горните указания на съда - спиране на производството по делото.

Няма спор и се установява от доказателствата по първоинстанционното производство, че в определения едномесечен срок посочената сума, като предплащане на дължимите се по производството по несъстоятелност разноски, не е била платена.

Така на 05.10.2022 г. ОС Враца постановил обжалваното решение, с което спрял на осн.чл.632, ал.5, във вр. с ал.1 ТЗ производството по несъстоятелността на „МБАЛ Оряхово“ЕООД, като указал на длъжника и кредиторите в производството, че то може да бъде възобновено в срок от една година от вписването на решението в ТР, ако се удостовери, че е налице достатъчно имущество или ако депозират необходимата сума за заплащане на разноски по чл.629б ТЗ в размер на 23 579 лв. В противен случай производството ще бъде прекратено и ще бъде постановено заличаване на длъжника от ТР.

В рамките на правомощията си по чл.269 ГПК, след като извърши служебно проверка на обжалваното решение въззивната инстанция установи, че то е валидно и допустимо, но неправилно, предвид че при постановяването му са допуснати нарушения на императивни материалноправни норми.

В случая предмет на въззивно обжалване е първоинстанционно решение, с производството по делото по несъстоятелност е спряно в специалната хипотеза на чл.632, ал.5 ТЗ.

Според текстът на последната ако в хода на производството по несъстоятелност се установи, че наличното имущество на длъжника е недостатъчно за покриване на разноските по производството, съдът следва да приложи правилата на ал.1 – ал.4 ТЗ.

Същите са уредени в изрична последователност, а именно: съдът да определи сумата за покриване на началните разноски, както и срок за предплащането ѝ от лицата по чл.625 ТЗ или от друг кредитор; сумата да не е предплатена до момента на постановяване на решението по чл.632, ал.1 ТЗ; съдът да постанови решение, с което едновременно да обяви длъжника в несъстоятелност, прекрати дейността на предприятието му и спре производството по несъстоятелност; спряното производство може да бъде възобновено по молба на длъжника или на кредитор, подадена в 1-годишен срок от вписване на решението, ако молителят удостовери, че е налице достатъчно имущество или ако депозира необходимата сума за предплащане на началните разноски по чл.629б ТЗ; при липса на искане за възобновяване в посочения срок или при липса на основания за това съдът постановява решение за прекратяване на производството по несъстоятелност и за заличаване на длъжника от търговския регистър.

В казуса при съблюдаване на първото от горепосочените правила - определяне размерът на подлежащата на внасяне сума по чл.629б ТЗ с необжалваемо определение на съда, първоинстанционният съд не е съобразил конкретният размер с критериите по чл.629б, ал.2 ТЗ, който пропуск има за последица незаконосъобразност на определението по чл.629б, ал.1 ТЗ, съответно - незаконосъобразност и на постановеното въз основа на това определение решение за спиране на производството по чл.632 ТЗ.

Горният извод следва от стриктното тълкуване на нормата на чл.629б, ал.2 ТЗ, постановяваща размерът на подлежащата на предплащане сума да се определя според текущото възнаграждение на синдика и очакваните други разноски.

Същата няма отношение към възникналите като задължение за масата на несъстоятелността, но незаплатени разноски за минало време, които не се вземат предвид

при определянето на подлежащата на предплащане сума по реда на чл.629б, тъй като същите не представляват нито текущо възнаграждение на синдика, нито очаквани разноски.

Вземанията за тези разноски, доколкото са възникнали след откриването на производството и не са платени на падежа, съгласно чл.688, ал.3 ТЗ подлежат на включване в допълнителния списък на приети вземания и се удовлетворяват за сметка на получените след осребряването суми съгласно чл.722, ал.1, т.3 ТЗ, във вр. с чл. 723 ТЗ, в каквато насока са и задължителните указания, дадени в т.9 от ТР № 1 от 3.12.2018 г. на ВКС по т.д. № 1/2017 г., ОСТК.

В разглеждания случай с определението по чл.629б ТЗ съдът по несъстоятелността е определил размерът на необходимите за предплащане за издръжка на производството по несъстоятелност разноски на 23 579 лв., обосновавайки се обаче, че тази сума е дължима не за бъдещите разноски по производството, а за такива, които не са били платени при извършването им - заплащане възнаграждение на вещото лице, изготвило оценките на имуществото на длъжника за целите на производството по несъстоятелност - т.е. за разноски, отнасящи се за минал период.

Този безсъмнен факт предпоставя, че размерът на необходимата като депозит за предплащане на бъдещите разноски сума е определен в отклонение от критериите по чл.629б, ал.2 ТЗ, тъй като е основан на вземанията за възнаграждения и други разноски за минало време, а не на текущите възнаграждения и останалите очаквани разноски за разумен период за в бъдеще.

При незаконосъобразното определяне на размера на депозита по чл.629б ТЗ невнасянето на същия не може да послужи като основание за спиране на производството по несъстоятелност по чл.632, ал.1 ТЗ, което обстоятелство и обуславя неправилност на обжалваното решение за спиране.

По изложените съображения и същото следва да се отмени, а делото да се върне на съда по несъстоятелността за продължаване на производството по несъстоятелност.

За пълнота на изложението следва да се допълни, че решаващият състав счита несъстоятелни останалите наведени оплаквания за неправилност на обжалваното решение от страна на въззивника.

Обстоятелството, че по делото са предприети действия по осребряване на наличното имущество на длъжника, чрез продажба на обособена част от него, не обосновава извод, че производството по несъстоятелност следва да изчака изходът от проданта, за да се покрият направените вече разноски.

Няма спор в теорията и практиката, че производството по несъстоятелност е самоиздържащо се и предплащането на разноски по реда на чл. 629б ТЗ се извършва за покриване на първоначалните разноски за производството, както и когато в неговия ход се установи, че наличното имущество на длъжника е недостатъчно за тяхното покриване. Целта на установените с чл.629б и чл.632, ал.1 - ал.5 ТЗ правила е да се осигури възможност производството по несъстоятелност да се развие, независимо от липсата на достатъчно налично имущество на длъжника, за да се стигне до фазата на осребряване на имуществото, респ. - до удовлетворяване на кредиторите, чрез разпределение на получените от осребряването суми по реда на чл. 722 ТЗ.

В този смисъл и производството по несъстоятелност не може да бъде поставяно в зависимост от това дали определено налично имущество на длъжника ще се осребри и кога. Освен това за да се пристъпи към такова осребряване са необходими налични парични средства за производството - за възнаграждение на синдик, за покриване на разноските по оценка и продажба на активите, за запазването им до тяхната реализация.

Ето защо не е незаконосъобразно кредиторите на несъстоятелността да бъдат поканени да предплатят разноски за развитието на производството тогава, когато не са налични парични средства, до приключване фазата на осребряване, предвид че необходимостта от обезпечаването на средства за покриване на разноските в производството по несъстоятелност при липсата на достатъчно такива е общ принцип, установен от чл.629б ТЗ приложим във всички случаи на недостатъчност на имуществото на длъжника за покриване на разноските по несъстоятелността.

Мотивиран от изложеното, Софийският апелативен съд, търговско отделение, пети състав,

РЕШИ:

ОТМЕНЯ Решение № 260054/05.10.2022 г., постановено по т.д.н. № 68/2011 г. по описа на ОС Враца.

ВРЪЩА делото на ОС Враца за продължаване на съдопроизводствените действия, съобразно дадените указания в обстоятелствената част на настоящето решение.

Решението подлежи на обжалване с касационна жалба в едномесечен срок от връчването му на страните при наличие на предпоставките по чл.280, ал.1 и ал.2 ГПК.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____